

Metodika inventarizace

Zjištění dendrometrických údajů

Taxon – Určuje se rod, druh a pokud lze, i kultivar stromu. Pokud nebylo možné specifikovat konkrétní kultivar, je uvedena zkratka „cv“. Byla použita nomenklatura dle Ing. Václava Hurycha, CSc.

Obvod kmene - Udáváný v centimetrech, měřený obvody pásmem ve výčetní výšce (1,3 m nad zemí). Větvi-li se dřevina níže než v uvedené výšce, je udáván průměr pod rozvětvením v místě, kde již není průměr významně ovlivněný kořenovými náběhy. Má-li strom více kmenů, pak je hodnota udávána pro každý kmen do počtu 5 ks.

Průměr koruny - Udáváný v metrech jako průměrná hodnota dvou na sebe kolmých průmětů koruny na vodorovný povrch. Stanovený měřením pásmem, krokováním nebo odhadem.

Výška nasazení koruny - Udáváná v metrech, stanovená odhadem. Určuje se výška nasazení větvení kmene.

Výška dřeviny - Udáváná v metrech. Stanovená měřením výškoměrem Silva Clino Master nebo odhadem s přesností +/- 2 m.

Věková kategorie – Věk dřevin je stanovený odhadem a zařazený do následujících věkových kategorií:

- a - dřevina po výsadbě popř. dřevina v povýsadbovém šoku
- b - dřeviny v kategorii do 20 let, obvykle mladé, plně se rozvíjející
- c - dřeviny v kategorii od 20 do 50 let, dřeviny dospívající a dospělé
- d - dřeviny od 50 do 100 let, dospělý až limitní věk pro krátkověké dřeviny, dospělý věk pro dlouhověké dřeviny
- e - dřeviny věku 100 a více let

Plocha - Udávána v m² u skupin keřů a u porostů dřevin; hranice porostů jsou odhadovány v terénu, plocha měřena z grafického plánu, .

Procentické zastoupení druhů - Poměrné zastoupení jednotlivých taxonů v keřové skupině. Odhad v terénu, udáváno v procentech.

Popis stavu stromu

Fyziologická vitalita (hodnocení podle Metodiky oceňování dřevin AOPK)

Fyziologická vitalita odráží životaschopnost stromu – jeho fyziologickou aktivitu se zohledněním genetické predispozice daného taxonu. Hodnotí se schopnost reagovat na vlivy prostředí a bránit se napadení patogenními organismy a působení dalších stresorů. Hlavními hodnocenými parametry jsou defoliace koruny, změny ve formě větvení na periferii koruny, dynamika vývoje sekundárních výhonů apod. Principem hodnocení je zachytit dlouhodobý průběh vitality a vyloučit akutní krátkodobé vlivy (jako např. jednorázovou defoliaci v důsledku žíru hmyzu).

Použitá stupnice pro hodnocení je následující:

0. výborná – bez narušení
1. mírně narušená – krátkodobé vlivy bez dlouhodobého efektu
2. zřetelně narušená – stagnace růstu, prosychání koruny na periferních oblastech
3. výrazně snižená – začínající ústup koruny s předpokladem dalšího dynamického zhoršování stavu, odumírající vrchol koruny
4. zbytková vitalita – větší část koruny odumřelá
5. odumřelý strom

Zdravotní stav (hodnocení podle Metodiky oceňování dřevin AOPK)

Zdravotní stav je zhodnocením mechanického stavu stromu z hlediska narušení jeho kořenového systému, kmene a větví. Jako narušení se chápe přítomnost růstových defektů (např. tlakových vidlic), zjištěná mechanická poškození (rány zasahující do dřeva, stržená krycí pletiva kmene, nadměrně velké řezy apod.) a symptomy napadení patogenními organismy (především dřevokaznými houbami). Do hodnocení se nezařazuje odebrání větví v důsledku nevhodného typu řezu.

V opodstatněných případech je uveden limitující faktor (např. tlakové větvení, infekce kmene, suché větve), který udává příčinu rizika selhání.

Použitá stupnice pro hodnocení je následující:

0. výborný
1. dobrý – defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu nosných prvků a s minimální pravděpodobností dalšího šíření
2. zhoršený – narušení zásadnějšího charakteru, často vyžadující stabilizační či sanační zásah
3. výrazně zhoršený – často souběh několika typů defektů vyžadující stabilizační zásah; často snižuje perspektivu hodnoceného stromu
4. silně narušený – bez možnosti stabilizace, výrazně zkrácená perspektiva stromu
5. havarijný – akutní riziko rozpadu stromu

Provozní bezpečnost

Provozní bezpečnost je determinovaná především biomechanickou složkou vitality dřevin. Ta udává u odolnost vůči rozlomení, vyvrácení či jiné destrukci. Sleduje množství, typy a míru defektů či podmínek, které vytvářejí predispozice k tomuto selhání. Zjednodušená stupnice hodnocení 0-3. Pohybuje-li se dřevina na hranici některých kategorií, je i takto označena (např. 1-2).

Stupeň 0 – optimální - Stromy zcela bezpečné, resp. bez zjevných defektů a nevyžadující žádné zásahy k jejich stabilizaci.

Stupeň 1 – snížená - Stromy s mírnými, příp. teprve se rozvíjejícími defekty. V případě delší prodlevy zásahu se jejich stav může snadno zhoršit do nižšího stupně.

Stupeň 2 – silně snížená - Stromy s výraznými defekty, náchylné k selhání, zlomu či vývratu vyžadující rychlý zásah.

Stupeň 3 – havarijný stav - v havarijním stavu nebo s fatálními defekty vyžadující okamžitý zásah k jejich stabilizaci, příp. kácení.

Perspektiva stromu

Perspektiva dřeviny na lokalitě je souhrnná hodnota vyjadřující životnost a délku uplatnění stromu z pěstebního hlediska. Pohybuje-li se dřevina na hranici některých kategorií, je i takto označena (např. P/K).

Stupeň D – dřeviny dlouhodobě perspektivní – Dřeviny, které nemají zásadní zjevné znaky, jež by zásadně zkrátily jejich setrvání na stanovišti. Vybrané dlouhověké dřeviny bez zásadních defektů, u mladších jedinců vhodné k zapěstování, vhodné k začlenění do kostry kompozice.

Stupeň P – dřeviny alespoň střednědobě perspektivní - Dřeviny se středně až dlouhodobou perspektivou, které nemají zásadní zjevné znaky, jež by zásadně zkrátily jejich setrvání na stanovišti. Možnost zvýšení jejich perspektivy vhodným zásahem je omezena jejich hodnotou, charakterem růstu nebo stářím.

Stupeň K – dřeviny pouze krátkodobě perspektivní - Dřeviny, které mají výrazné znaky, jež značně snižují jejich dlouhodobou perspektivu. Možnost zvýšení jejich perspektivy vhodným zásahem je značně omezena jejich nižší hodnotou, stářím, nebo zhoršeným zdravotním stavem.

Stupeň N – dřeviny neperspektivní a havarijný - Dřeviny ve špatném zdravotním stavu, nebo i takové, u kterých není účelné vynakládat prostředky na jejich další stabilizaci či ošetření, stromy havarijní.

Poznámka – doplňující informace, upřesňují charakteristiku stromu.